V.Megre Anastasija

TURINYS

Pertvarka ..
Skambantis kedras
Susitikimas .....
Žvėris ar žmogus?
Kas jie? ....
Miško miegamasis
Anastasijos rytas
Anastasijos spindulėlis
Koncertas taigoje
Kas uždega naują žvaigždę
Jos mylimi sodininkai
Iš Anastasijos patarimų
Sėkla gyduolė
Ką gelia bitės
Sveikas, ryte!
Vakaro procedūros
Jis viską paruoš pats
Miegas po savo žvaigžde
Žvaigždžių moteris
Jūsų vaiko pagalbininkas ir auklėtojas
Miško gimnazija
Dėmesys žmogui
Skraidanti lėkštė? Nieko ypatingo
Smegenys-superkompiuteris
„...Jame buvo gyvybė, ta gyvybė buvo žmonių šviesa...“
Reikia keisti pasaulėžiūrą
Mirtina nuodėmė
Rojaus palytėjimas
Kas auklės sūnų?
Keista mergina
Vabaliukai
Svajonės – ateities kūrimas
Per tamsiųjų jėgų laikotarpį
Stiprūs žmonės
Kas tu, Anastasija?
Autoriaus kreipimasis į skaitytojus

ŽVĖRIS AR ŽMOGUS?

Mes ėjome toliau Anastasijos namų link. Savo drabužius ji taip ir paliko medžio drevėje. Kaliošus irgi tenai padėjo. Liko su plona trumpa suknele.
Ji pati paėmė mano rankinę, pasisiūliusi padėti ją panešti. Basa, nepaprastai lengva ir grakščia eisena taigos gražuolė ėjo pirma manęs, lengvai mosikuodama rankine, kurią laikė viena ranka. Mes visą laiką šnekučiavomės. Su ja buvo įdomu kalbėtis įvairiomis temomis. Galbūt todėl įdomu, kad ji apie viską turėjo kažkokį keistą savą požiūrį.
Kartais Anastasija eidama apsisukdavo. Atsigręždavo į mane veidu, kalbėjo, juokėsi ir taip atbula, įsitraukusi į pokalbį kurį laiką eidavo visiškai nežiūrėdama sau po kojomis. Nesuprantu, kodėl ji nė sykio nesuklupo, nepasidūrė basos kojos į sausą šaką? Mūsų kelyje nebuvo jokio matomo takelio, tačiau nebuvo ir taigoje įprastų kliūčių.
Kartais ji greitomis paliesdavo arba paglostydavo tai lapelį, tai krūmo šakelę. Pasilenkusi, nežiūrėdama nusiskindavo kokią žolelę ir... suvalgydavo ją.
„Visai kaip žvėriukas“, – pagalvojau.
Kai pasitaikydavo uogų, Anastasija atkišdavo jas man ir aš taip pat greitomis valgydavau. Jos kūnas nebuvo ypatingai raumeningas. Apskritai Anastasija – vidutinio sudėjimo. Neliesa ir nestora. Stiprus, stangrus, labai gražus kūnas. Tačiau jėgos turi ganėtinai ir reakcija labai gera.
Kai aš suklupau ir ištiesęs į priekį rankas pradėjau griūti, Anastasija žaibiškai atsigręžė ir greitai atkišo laisvą nuo rankinės ranką, o aš užgriuvau ant jos plaštakos su išskėstais pirštais. Nuvirtau, rankomis nepalietęs žemės. Ji išlaikė mano kūną vienos rankos delnu, ištiesino jį. Kartu ji nesiliaudama kažką kalba, nė trupučiuko neįsitempdama. Kai

atsitiesiau jos rankos padedamas, mes tęsėme kelionę lyg nieko nebūtų atsitikę. Ir aš kažkodėl pagalvojau apie dujinį pistoletą, kuris buvo mano rankinėje.
Kalbėdamiesi mes kažkaip nepastebimai nuėjome geroką kelio galą. Staiga Anastasija sustojo, po medžiu pastatė mano rankinę ir džiugiai pasakė:
– Štai mes ir namie!
Apsižvalgiau. Nedidelė tvarkinga proguma, gėlės tarp didingų kedrų, bet absoliučiai jokių pastatų. Net palapinės nematyti. Visiškai nieko! Net laikinos primityvios nakvynės vietos nepamačiau! O ji džiaugiasi! Tarsi prie ištaigingo būsto atėjome.
– O kur namas? Kur miegoti, valgyti, nuo lietaus pasislėpti? – vos sulaikydamas nerimą balse, paklausiau aš.
– Tai ir yra mano namai, Vladimirai. Čia visko yra.
Kažkoks neaiškus nerimas persmelkė mane.
– Kur tas viskas? Duok virdulį, kirvį, kad nors vandens ant laužo užvirčiau.
– Virdulio ir kirvio aš neturiu, Vladimirai. Laužo gal geriau nekurkime...
– Ką tu sakai? Netgi virdulio ji neturi! Tu gi pati į savo namus mane pakvietei, o normalūs žmonės žodį „namai“ supranta, kaip statinį su stogu virš galvos, kuriame yra virtuvė, nors vienas miegamasis, maisto produktų atsargų. Vanduo mano butelyje pasibaigė. Tu gi matei, kai aš valgiau. Aš ir butelį išmečiau. Dabar tik konjako pora gurkšnių beliko. Iki upės arba kaimo diena kelio, o aš jau ir taip pavargęs, gerti noriu. Kur tu imi vandenį? Iš ko geri?
Pamačiusi, koks aš susijaudinęs, Anastasija susirūpino, griebė mane už rankos ir nutempė per laukymę į mišką, pakeliui sakydama:
– Tiktai nesirūpink, Vladimirai! Prašau. Nesigraužk. Aš viską padarysiu. Tu pailsėsi. Išsimiegosi. Aš viską padarysiu. Tau nebus šalta. Tu nori gerti? Tuoj duosiu atsigerti.
Tik už dešimties–penkiolikos metrų nuo laukymės, už krūmų prieš mus pasirodė nedidelis taigos ežerėlis. Anastasija greitai pasėmė rieškučias vandens ir pakėlė man prie veido.
– Štai vanduo. Prašom, atsigerk.
– Ką tu, ar visai sulaukėjai? Argi galima gerti nevirintą vandenį iš kažkokios miško pelkės? Tu juk matei, aš „Boržomi“ gėriau. Motorlaivyje mes upės vandeniu net nesiprausiame, per specialų filtrą praleidžiame, chloruojame, jonizuojame.
– Tai ne pelkė, Vladimirai. Čia tyras, gyvas vanduo. Jis geras! Nesugadintas per pusę, kaip jūsų. Šį vandenį galima gerti, jis kaip motinos pienas. Žiūrėk.
Anastasija pakėlė rieškučias sau prie burnos ir išgėrė iš jų vandenį.
Aš nenorom sušukau:
– Anastasija, ar tu žvėris?
– Kodėl gi žvėris? Todėl, kad mano patalas ne toks kaip tavo? Mašinos neturiu? Visokių prietaisų?
– Todėl, kad gyveni miške, kaip koks žvėris, nieko neturi ir, atrodo, kad tau tai patinka.
– Taip, man patinka čia gyventi.
– Matai, pati tai patvirtinai.
– Tu manai, Vladimirai, kad būdingiausias žmogaus skirtumas nuo visų kitų žemėje gyvenančių būtybių yra jo dirbtinai sukurti daiktai?
–Taip! O dar tiksliau tariant – civilizuota buitis.
– Tu manai, kad tavo buitis labiau civilizuota? Taip, žinoma, tu taip manai. Tačiau aš – ne žvėris, Vladimirai. Aš – žmogus!

KAS JIE?

Vėliau, praleidęs su Anastasija tris dienas, stebėdamas, kaip ji, jauna keista moteris, gyvena viena nykioje Sibiro taigoje, aš mėginau suprasti jos gyvenimo būdą, nenoromis palygindamas su dideliuose megapoliuose gyvenančių žmonių gyvenimo būdu.
Anastasija miške gyvena visiškai viena, ji neturi būsto, beveik nedėvi jokių drabužių ir neturi jokių produktų atsargų. Ji palikuonė tų žmonių, kurie čia gyveno tūkstantmečiais ir yra tarsi kitos civilizacijos atstovai. Mano manymu, ji ir į ją panašūs iki mūsų dienų išliko išmintingiausio sprendimo dėka. Galimas daiktas, vienintelio teisingo sprendimo. Jie pradingsta minioje, iš pažiūros niekuo nesiskirdami nuo paprastų žmonių, o savo nuolatinėje gyvenamojoje vietoje susilieja su gamta.
Sunku surasti jų nuolatines gyvenimo vietas. Tokiose vietose žmogaus buvimą galima nustatyti sprendžiant tik iš to, kad ji labiau sutvarkyta, gražesnė, pavyzdžiui, kaip Anastasijos taigos laukymė.
Anastasija čia gimė ir yra neatskiriama gamtos dalis. Skirtingai nei mums žinomi atsiskyrėliai, ji ne laikinai, kaip jie,
atsiskyrusi gyvena miške. Ji taigoje gimė ir tik laikinai apsilanko mūsų pasaulyje. Iš pirmo žvilgsnio, mistiniam reiškiniui, kai mane užplūdo stipri baimė, kai pabandžiau Anastasiją paimti ir nualpau, suradau visiškai paprastą paaiškinimą – žmogus prijaukina katę, šunį, dramblį, tigrą, erelį, o čia VISKAS aplinkui prijaukinta. Ir tas VISKAS negali leisti, kad jai atsitiktų kas bloga.

Anastasija pasakojo, kad ją, visai dar mažą, neturinčią ir metukų, motina galėdavo palikti vieną ant žolės laukymėje visai dienai.
– Ir tu nenumirei iš bado? – paklausiau aš.
Taigos atsiskyrėlė iš pradžių nustebusi pažiūrėjo į mane, paskui atsakė:
– Vladimirai, nuo pradžių pradžios pasaulis sukurtas taip, kad žmogui nereiktų eikvoti savo minčių energijos rūpinantis, kur paimti maistą ir kokį. Viskas aplinkui sunoksta žmogui būtiniausiu laiku. Maitintis reikia, kaip kvėpuoti, nekreipiant dėmesio, neatitraukiant savo minties nuo svarbiausio. Kūrėjas šią problemą pavedė kitiems, kad žmogus galėtų gyventi kaip žmogus, vykdydamas savo paskirtį.
– Ar tu nori pasakyti, kad šimtai milijonų civilizuoto pasaulio žmonių, norintys normaliai maitintis, veltui kiekvieną dieną eina į darbą?
– Eiti į darbą juos verčia jų pasirinktas gyvenimo būdas.
– Kuo čia dėtas gyvenimo būdas? Valstiečių ir fermerių gyvenimo būdas skiriasi nuo miestiečių, tačiau ir jie, kad išmaitintų šeimą, dirba nuo ryto iki vakaro. Ir tau, kad turėtum, tarkim, nors vieną kedrinę piniją, manau, teks padėti nemažai pastangų –antai kedrų kankorėžiai medyje aukštai virš žemės, apie dešimt metrų iki jų.
– Taip, aukštai, – sutiko Anastasija. – Aš anksčiau apie tai negalvojau. Aš visada dariau taip, kaip senelis mane mokė.
Anastasija pakėlė dešinę ranką ir spragtelėjo pirštais. Už kelių minučių šalia sėdinčios ant žolės Anastasijos atsirado pūkuota ruda voveraitė. Žvėrelis stovėjo ant užpakalinių kojų, o priekinėse letenėlėse laikė kedro kankorėžį. Anastasija spragtelėjo pirštais antrą kartą nekreipdama dėmesio į voveraitę ir tęsdama pokalbį. Žvėrelis pradėjo greitai lukštenti kankorėžį, traukti iš jo sėklas ir dėti jas į krūvelę. Kai Anastasija trečią kartą spragtelėjo pirštais, voveraitė išlukšteno vieną sėklą ir vikriai užšoko ant jos delno.
Anastasija pakėlė žvėrelį prie savo burnos. Voveraitė iš savo snukučio atidavė jai kedro sėklos branduolį, nušoko nuo rankos ir ėmėsi lukštenti kitą sėklą.
O ant žemės su kankorėžiais priekinėse letenėlėse stovėjo jau daugiau nei dešimt kitų voveraičių, ir jų skaičius greitai didėjo. Anastasija plekštelėjo delnu per žolę apie metrą nuo tos vietos, kur sėdėjau aš. Visos voveraitės ėmėsi lukštenti kankorėžius ir krauti sėklas į nurodytą vietą. Apdorojusi kankorėžį, kiekviena voveraitė nušuoliuodavo kito kankorėžio. Po kelių minučių prieš mane iškilo kedrinių pinijų krūvelė.
Iš pradžių man tas vaizdas pasirodė fantastinis, tačiau paskui prisiminiau, kad Novosibirsko akademiniame miestelyje, kur gyvenamieji namai pastatyti vidury pušyno, kur daug voveraičių, pripratusių prie žmonių, ir žvėreliai kaulija iš vaikščiojančių gyventojų maistą ir netgi purkštauja, jei jų nepavaišina. Čia aš stebėjau tiesiog priešingą procesą. Anastasijai aš pasakiau:
– Normaliame, mūsų, pasaulyje viskas kitaip sutvarkyta. Tu, Anastasija, pabandyk prie komercinio kiosko pirštais paspragsėti, gali net būgną mušti, nieko tau neduos, o tu sakai: Kūrėjas viską nusprendė.
– Kas gi kaltas, kad žmogus Kūrėjo kūrinius nusprendė keisti? Geriau ar blogiau, pats pabandyk suprasti.
Štai toks dialogas apie maisto problemas su ja įvyko. Anastasijos pozicija paprasta – nuodėminga eikvoti mintis tam, kas pradžių pradžioje gausiai duota. Problemas sukuria žmogaus dirbtinio pasaulio gyvenimo būdas. Vadinasi, atsiskyrėlė Anastasija, gyvendama taigoje, iš viso negalvoja apie maistą, neeikvoja jam nei fizinės, nei protinės energijos. Ir tuo pat metu vartoja pirmarūšį, ekologiškai švarų ir jos organizmui idealiai subalansuotą maistą. O mums civilizuotame pasaulyje, vadinasi, reikia ne tik galvoti apie maistą, tačiau ir dirbti nuo ryto iki vakaro, ir drauge gauti labai abejotinos kokybės produktus?
Mes pripratome prie savo pasaulio, vadindami jį civilizuotu. Tačiau ar neužmiršo šiuolaikinė žmonių civilizacija apie kitokio gyvenimo – darnaus gyvenimo su gamta – egzistavimą? Kokių aukštumų galėjo pasiekti žmonija, paskyrusi savo gyvenimą ne dirbtinam pasauliui, o natūraliam!
Iš literatūros, spaudos, televizijos laidų mes žinome daugybę pavyzdžių, kai kūdikius, atsitiktinai patekusius į laukinę gamtą, išmaitindavo vilkai. Čiagi žmonių kartos pastoviai gyvena harmonijoje su aplinkine erdve, ir jų santykiai su gyvūnų pasauliu kitokie negu mūsų. Ir galbūt kitokios organizmo galimybės. Aš paklausiau Anastasijos:
– Kodėl tau nešalta tuomet, kai aš vilkiu striukę?
– Todėl, – atsakė ji, – kad organizmas žmonių, kurie šiltai rengiasi, slepiasi nuo šalčio ir karščio po visokiomis priedangomis, vis labiau ir labiau praranda sugebėjimą adaptuotis prie aplinkos permainų. Aš tos žmogaus organizmo savybės nepraradau, todėl man ir drabužių nelabai reikia.